

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изм. № 01-00-74 ¹⁰ 10 -07-2019

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КС-953-06-26
дата 11.07.2019 г.

ДО

Г-Н ПЛАМЕН НУНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И
ОБЩЕСТВЕН РЕД
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КС-953-06-26/27.06.2019 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи, № 954-01-39, внесен от Юлиан Кръстев Ангелов и група народни представители на 13.06.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НУНЕВ,

Във връзка с Вашето писмо относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи, № 954-01-39, внесен от Юлиан Кръстев Ангелов и група народни представители на 13.06.2019 г., Министерството на правосъдието изразява следното становище:

В мотивите към законопроекта е посочено, че предлаганите промени в Закона за българските лични документи (ЗБЛД) имат за цел да въведат специфична категория лични документи с удостоверяваща и оправомощаваща функция, осъществяваща се в рамките на стриктно разписана процедура. Според вносителите чрез създаването на карта на лице от български произход ще се даде правна регламентация на предвидения с проекта специален статут на лицата, принадлежащи към българските исторически общности, които са родени извън територията на Република България, както и на тези, които са родени тук, но са напуснали страната. По силата на своя по-особен статут, тези лица следва да могат да получат редица улеснения, свързани с влизането си, престоя, социалния си статус, участието на пазара на труда и обучението си в България. Предложената промяна следва да способства за разрешаването на редица актуални проблеми, свързани с нарастващата демографска криза и търсенето на начини на държавно ниво за нейното преодоляване, както и с недостига на работна ръка на пазара на труда.

Следва да се отбележи, че в българското законодателство и към момента е предвидена специална правна уредба на отношенията между държавата и нейните институции и българите в чужбина. В нея е реализирана държавната политика на защита

на правата и законните интереси на лицата от български произход и на съхраняване и развитие на българската езикова, религиозна и културна традиция сред българските общности в чужбина.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за българите, живеещи извън Република България българите, живеещи извън Република България, които нямат българско гражданство, могат да извършват стопанска дейност в Република България, да инвестират и да участват в касовата приватизация, да възстановяват правото си на собственост и да придобиват наследство, съгласно действащото законодателство, при условията и по реда, предвидени за български граждани, освен по отношение на земята. В чл. 16 от същия закон са предвидени специални привилегии за нуждаещите се лица от български произход, които са решили да се установят на територията на страната. На тях им се предоставя безвъзмездно право на ползване на земи от държавния и общински поземлен фонд за първите три години от датата на установяването им. При определени от Министерския съвет условия и ред тези лица могат да ползват кредит за закупуване на недвижими имоти, жилища и инвентар при облекчени условия. Българите, живеещи извън Република България, които не са български граждани, могат да упражняват право на труд при пребиваване в страната след получаване на разрешение по облекчен ред.

С Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (обн., ДВ, бр. 48 от 1993 г.) се определят условията и редът за осъществяване на образователна дейност на Република България спрямо чуждестранни граждани и лица без гражданство, които са от българска народност и пребивават постоянно или обичайно на територията на друга държава. Съгласно чл. 2 от това постановление тази дейност включва и обучение в Република България. Лицата, които са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г., могат да кандидатстват по реда и при условията за приемане на български, а не на чуждестранни граждани (чл. 11, ал. 3, т. 4 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България). Съгласно чл. 5а, ал. 4 от постановлението таксите, които заплащат тези студенти за своето обучение, са равни с тези, които се заплащат от българските граждани, освен ако в международен договор е предвидено друго.

Също така, съществува и отделно Постановление № 228 на Министерския съвет от 1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (обн., ДВ, бр. 42 от 1997 г.), с което се определят условията и редът за приемане на граждани на Република Македония, живеещи постоянно на територията на републиката, за студенти в Република България.

√ Съгласно чл. 25, ал. 1, т. 1 от Закона за чужденците в Република България лицата от български произход могат да получат разрешение за постоянно пребиваване в Република България само на основание своя произход без да е необходимо да отговарят на някое от другите условия за разрешаване на постоянно пребиваване. Разрешението се получава след представяне на документите по чл. 34, ал. 1, т. 1, 2 и 5 от Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България, нотариално заверена декларация от собственика за предоставяне на адрес на пребиваване и удостоверение за раждане.

Българите, живеещи извън Република България, които не са български граждани, ползват и облекчения при заплащане на държавните такси, свързани с уреждане на тяхното пребиваване или установяване в страната. Тази възможност е регламентирана в чл. 6, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България.

Съгласно чл. 25, ал. 2 от Конституцията на Република България лицата от български произход придобиват българско гражданство по облекчен ред.

Според разпоредбата на чл. 15 от Закона за българското гражданство лицата от български произход могат да придобият българско гражданство по натурализация като за тях не важат повечето от общите изисквания, предявявани към останалите чужди граждани а именно: получено разрешение за постоянно пребиваване в Република

България преди не по-малко от 5 години, наличие на доход или занятие, което дава възможност самоиздържа в Република България, владеене на български език, липса на друго гражданство или представяне на доказателства, че лицето ще бъде освободено от досегашното си гражданство към момента на придобиване на българско гражданство. Самата процедура по придобиване на гражданство също се осъществява в съкратени срокове.

Във връзка с предлаганото определение на понятието „лице от български произход“ обръщаме внимание, че легална дефиниция има в § 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за българското гражданство, според която това е лице, на което поне единият възходящ е българин. Тя се използва в същия смисъл в Закона за чужденците в Република България и в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Предвид гореизложеното, Министерството на правосъдието счита, че не е налице обоснована необходимост от изменение и допълнение на Закона за българските лични документи.

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

ДАНАИЛ КИРИЛОВ

